

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8C/412/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240513
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8112240513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Marekom Bujňákom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Konanie vo veci vedené pôvodne na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 6C/109/2012, 6C/110/2012, 6C/111/2012, 6C/114/2012, 6C/119/2012 a 6C/120/2012 vylučuje na samostatné konanie.

II. Žalobu zamietá.

III. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou doručенou súdu dňa 27.9.2012 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. O žalobe navrhol rozhodnúť medzitýmnym rozsudkom tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Humenné, ktorý nerozhodol o jej návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej 30 - dňovej lehote.

Žalobu odôvodnil tým, že v pozícii oprávneného subjektu navrhol vykonanie exekúcie pred zvoleným súdnym exekútorom pre svoje pohľadávky, ktoré vznikli neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmlúv o úvere.

Žalobca pre obavy o právny a faktický osud pohľadávok spísal a podal postupom podľa ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Žalobca legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite a teda, že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote.

V exekučnom konaní je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu na zmenu exekútora. Žalobca mal za to, že v danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, aby exekučný súd rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administráciu listín a na komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde 15,- eur.

Zároveň žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Výšku nemajetkovej ujmy vyčíslil s poukazom na doktrínu prijatú Ústavným súdom pričom poukázal na nálezy Ústavného súdu III. US 203/06-25, III. US 235/04-3, III. US 347/05, III. US 118/06-40, III. US 110/04-55, III. US 125/04-44, III. US 229/04-52, III. US 21/05-30, III. US 190/05-36, III. US 301/05-38. Žalobca mal za to, že na každý rok poznačený prieťahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 55,32 eura za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Nesprávny úradný postup okresného súdu podľa názoru žalobcu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené reálne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky a taktiež k vyvolaniu rizík, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosť povinného. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má základ v požiadavke na spravodlivom usporiadaní vzťahu a dosiahnutí adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Žalovaná do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Konštatovala, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmätočné. Žalobca uvádzal ako dôkazy odkaz na exekučný spis, v skutočnosti prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Žalovaná navrhla konajúcejmu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Žalovaná poukázala na to, že dňa 23.04.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Žalovaná poukázala na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

K otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote žalovaná uviedla, že všeobecným predpokladom na zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, vyčíslenie

jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z.z..

Žalovaná zároveň pripustila, že v niektorých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť, v takých prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu oprávneného tak, aby v tejto lehote rozhodol zároveň aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Žalobcovi však nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, a to podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z.z..

Zároveň žalovaná poukazuje aj na ustanovenie § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, podľa ktorého pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantované článkom 48 ods. 2 Ústavy SR je pritom kompetentný preskúmať Ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ústavnou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä kritéria, ako sú zložitosť vecí, správanie účastníka a postup súdu. Súd konajúci o náhrade škody by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní v prípade, ak by tieto boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR. Žalovaná nepovažuje za preukázanú existenciu prieťahov v predmetnom exekučnom konaní.

Pokiaľ ide o materiálnu škodu vo výške 175,-Eur s poukazom na § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísľovaniu škody zo strany žalobcu. Žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, nepochybne pre svoju činnosť potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Takýto systém musel využívať nielen počas domnelých prieťahov, ale aj pred týmto obdobím, ako aj po ňom, nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcií, ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebiehali. Pokiaľ žalobca uvádza ako ďalšiu položku majetkovej škody „udržiavanie“ systému, taktiež ide o činnosť, ktorú musí vykonávať na každodennej báze, najmä pri poskytovaní úverov v takom rozsahu, ako ich poskytuje žalobca. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy, preto požadovať paušálne sumy za spomínané veľmi všeobecné činnosti je nesprávne a účelové.

Žalovaná ďalej uviedla, že pokiaľ sa žalobca domáha nahradenia nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške pomernej k času tvrdeného omeškania vypočítanú zo základu 663,88 Eur na rok (suma, ktorú v niektorých náleзоch priznal Ústavný súd SR), žalovaná poukázal na viacero náleзов Ústavného súdu SR, kde rozhodoval o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prieťahy. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 663,88 Eur, ktorá musí byť priznaná za každý rok prieťahov, je nesprávna úvaha. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a u fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30 Cdo/675/2011, odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prieťahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Taktiež „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“ nebolo zo strany žalobcu preukázané ani to, akým spôsobom uvedená situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu“.

Záverom žalovaná poukázala na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, či zo strany štátnych orgánov, ktoré na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopříjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

Súd pojednával v neprítomnosti oboch účastníkov a právneho zástupcu žalobcu, ktorým doručenie predvolania bolo doručené riadne a včas. Právny zástupca žalobcu a žalovaná svoju neúčast' ospravedlnili, žalovaná zároveň súhlasila s pojednávaním v jej neprítomnosti. Právny zástupca žalobcu žiadal pojednávanie odročiť z dôvodu, že v označenom čase boli vytyčené pojednávania v právnej veci žalobcu Pohotovosť s.r.o., zastúpený advokátskou kanc. Fridrich Paľko s.r.o. voči žalovanej SR vedenej pred Okresným súdom Nové mesto nad Váhom, sp. kanc. 11C dňa 28.11.2014 v čase od 12.30 do 14.00 hod. Klient pritom trvá na účasti splnomocneného advokáta a vylučuje substitúciu. Súčasne žiadajú súd, aby sa nekonalo v ich neprítomnosti. K tomu súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. I. ÚS 68/1998, z 13. januára 1999, kde sú uviedol, že kolízia dvoch pojednávanií toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie "dôležitého dôvodu" na odročenie riadne a včas vytyčeného pojednávania. Taktiež je potrebné uviesť, že advokátska kancelária disponuje viacerými osobami spôsobilými poskytnúť právne zastúpenie žalobcovi na pojednávaní v danej veci, pričom z návrhu na odročenie pojednávania nevyplývalo, z akých dôvodov sa pojednávania na tunajšom súde nemohla zúčastniť ani jedna z týchto osôb.

Súd vo veci vykonal dokazovanie s listinnými dôkazmi a to a to vyjadrením žalovanej zo dňa 5.3.2013, listom európskej komisie, článkom v denníku sme zo dňa 16.7.2012, spismi 6C/108/2012, 6C/109/2012, 6C/110/2012, 6C/111/2012, 6C/112/2012, 6C/113/2012, 6C/114/2012, 6C/117/2012, 6C/118/2012, 6C/119/2012, 6C/120/2012, exekučnými spismi 21Er/687/2009, 19Er/138/2004, 15Er/185/2007, 11Er/73/2006, 12Er/185/2007, 11Er/352/2005, ospravedlnením neúčasti na pojednávaní, žiadosť o odročenie pojednávania, ospravedlnením neúčasti žalovanej na pojednávaniach dňa 28.11.2014, fotokópiou spisu 17Er/322/2004, celým spisom 8C/412/2012 a zistil tento skutkový stav:

Predmetom tohto konania sú žaloby podaná pôvodne na Okresný súd Humenné, v ktorých sa žalobca domáhal od žalovanej zaplataenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Uvedené veci sa týkali exekučných konaní vedených na Okresnom súde Humenné:

Pod spis. zn. 15Er/185/2007 proti povinnému L. O., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdnemu exekútorovi dňa 2.3.2007, poverenie vo veci bolo vydané 26.3.2007, návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 15.10.2009, exekučný súd si dňa 19.11.2009 vyžiadal od exekútora vyčíslenie trov exekúcie a exekučný spis, súdny exekútor dňa 25.11.2009 požiadal o rozhodnutie o vylúčení súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého s tým, že ak súd pripustí zmenu exekútora, vyčísli trovy exekúcie a zašle exekučný spis a súd o návrhu rozhodol uznesením dňa 29.9.2010.

Pod spis. zn. 11Er/73/2006 proti povinnému Q. Q., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdnemu exekútorovi dňa 26.1.2006, poverenie vo veci bolo vydané 7.2.2006, návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 21.11.2010, a súd o návrhu rozhodol uznesením dňa 25.11.2010.

Pod spis. zn. 12Er/185/2007 proti povinnej F. Č., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdnemu exekútorovi dňa 2.3.2007, poverenie vo veci bolo vydané 22.3.2007, návrh na zmenu

exekútora bol doručený súdu dňa 15.10.2009, exekučný súd si dňa 19.10.2009 vyžiadal od exekútora vyčíslenie trov exekúcie a exekučný spis a súd o návrhu rozhodol uznesením dňa 2.2.2010.

Pod spis. zn. 19Er/138/2004 proti povinnej A. L., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdnemu exekútorovi dňa 4.6.2004, poverenie vo veci bolo vydané 25.6.2004, návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 2.7.2009 a súd o návrhu rozhodol uznesením dňa 3.11.2009.

Pod spis. zn. 17Er/322/2007 proti povinnému J. V., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdnemu exekútorovi dňa 11.11.2004, poverenie vo veci bolo vydané 22.12.2004, návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 2.7.2009, s a súd o návrhu rozhodol uznesením dňa 22.9.2009.

Pod spis. zn. 11Er/352/2005 proti povinnému P. V., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdnemu exekútorovi dňa 3.10.2005, poverenie vo veci bolo vydané 17.10.2005, návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 6.10.2010, exekučný súd si dňa 8.11.2010 vyžiadal od exekútora vyčíslenie trov exekúcie a exekučný spis a súd o návrhu rozhodol uznesením dňa 4.2.2011.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1,2 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- 1.osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- 2.závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- 3.závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- 4.závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 238 ods. 1,2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinného do 31.8.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7,8 Exekučného poriadku účinného od 1.9.2005 Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 8,9 Exekučného poriadku účinného od 1.12.2006, Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie

exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť.

V prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v 30-dňovej zákonnej lehote a postupoval so zbytočnými prietahmi.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vo veciach týkajúcich sa exekučných konaní 19Er/138/2004 a 17Er/322/2007 boli dňa 2.7.2009 exekučnému súdu doručené návrhy žalobcu - oprávneného na zmenu súdneho exekútora, pričom vzhľadom k tomu, že predmetné exekučné konania sa začali dňa 4.6.2004, resp. 11.11.2004, kedy boli doručené návrhy súdnemu exekútorovi, tak je potrebné aplikovať ustanovenie § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.8.2005, podľa ktorého ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie. Uvedená právna úprava neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora, k tomuto došlo až s účinnosťou od 1.9.2005. S poukazom na ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1.9.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.8.2005, ak ods. 2 neustanovuje inak. Zákon teda neustanovoval lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora. Vzhľadom na to je potom potrebné uzavrieť, že Okresný súd v predmetnej veci rozhodnutím o návrhu po lehote 30 dní neporušil žiadne zákonné ustanovenie. Vzhľadom na vyššie uvedené súd uzatvára, že postupom dotknutého súdu v danej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu, že by súd nedodržel zákonné lehoty a teda k porušeniu povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Súd konal priebežne a k zbytočným prietahom nedošlo.

K zvyšným exekučným veciam súd uvádza, že Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nemožno automaticky vyhodnotiť ako porušenie základného práva účastníka konania na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Samotné nedodržanie zákonnej lehoty nemožno vnímať izolovane, oddelene od ostatných okolností, ktoré objektívne majú vplyv na jej plynutie a významnou mierou sa podieľajú na jej predĺžení. Preto je nevyhnutné prihliadať na všetky podstatné okolnosti prípadu. V prejednávaných veciach je potrebné prihliadnuť na povahu procesného úkonu súdu a to rozhodnutia súdu o návrhu na zmenu exekútora. Pre prijatie záveru o porušení základného práva účastníka a o existencii zbytočných prietahov exekučného súdu nepostačuje len samotné prekročenie zákonom stanovenej lehoty, ale aj naplnenie ďalších podstatných okolností prejednávaných vecí. Pri podaní návrhu na zmenu exekútora je prax exekučných súdov taká, že súd si vyžiada od doterajšieho exekútora predloženie exekútorského spisu, vyčíslenie trov exekúcie a po ich doručení súdu je potrebné vytvoriť súdu adekvátny časový priestor pre rozhodnutie o trovách. Až doručením exekútorského spisu s prípadným vyčíslením trov exekúcie je dovŕšený celý proces spojený s podaním návrhu na zmenu exekútora a týmto okamihom sú objektívne splnené podmienky pre rozhodnutie súdu o podanom návrhu. V prejednávaných veciach je rozsah prekročenia zákonnej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora adekvátny všetkým úkonom, ktoré je

nevyhnutné po podaní návrhu na zmenu exekútora vykonať, bez ktorých nemožno rozhodnúť o podanom návrhu. Taktiež je potrebné poukázať na to, že žalobca podával návrhy na zmenu exekútora hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítat' s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho návrhu bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom. Súd teda dospel k záveru, že v danom prípade dĺžka exekučného konania od doručenia návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia o zmene nie je takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Súd konal priebežne a k zbytočným prieťahom nedošlo. Súd preto nemal splnený prvý predpoklad pre náhradu škody.

Ďalej súd uvádza, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v otázke preukázania škody, keď nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a udržateľnosť pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o vynaložení nákladu. Súd má za to, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, k žiadnej škode pre prípadnú nečinnosť súdu ani nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Žalobca uplatnil i nemajetkovú ujmu, pri ktorej rovnako nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, žeby došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenčii povinného, ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Súd nevidí dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie Nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky o priznaní finančného zadosťučinenia za konštatované zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k rozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora pred dňom 23.04.2009.

Súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané, keďže o návrhoch na zmenu exekútora bolo rozhodnuté po 23.04.2009.

Na základe vyššie uvedeného a z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keď žalovanej trovy konania nevznikli a náhradu trov si neuplatnila.

Vzhľadom na to, že súd nemal k dispozícii exekučné spisy týkajúce sa konaní vo veci vedené pôvodne na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 6C/109/2012, 6C/110/2012, 6C/111/2012, 6C/114/2012, 6C/119/2012 a 6C/120/2012 a ide o nároky uplatnené pôvodne samostatnými žalobami na Okresnom súde v Humennom, súd tieto nároky s poukazom na § 112 ods. 2 O.s.p. vylúčil na samostatné konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Prešove, dňa 28.novembra 2014